

PARK KRAJOBRAZOWY PUSZCZA ZIELONKA

Leży na północny wschód od Poznania i obejmuje środkową część terenu zwanego potocznie Puszcza Zielonka. Utworzony został w 1993 r. w celu zachowania, ochrony i odnowy największego i najbardziej zbliżonego do naturalnego kompleksu leśnego środkowej Wielkopolski. Powierzchnia Parku wynosi 11 999, 61 ha. Wokół Parku wyznaczona jest otulina o powierzchni 10 969,47 ha. Południowy krajobraz na południu kształtuje pasmo środkowo-poznańskiej moreny czołowej, zaś na północ od niego znajdują się tereny moreny dennej z wąskimi rynnami polodowcowymi. Najwyższym wzniesieniem jest Dziewicza Góra (143

m n.p.m.), położona w południowo-zachodniej części Parku. Najdłuższa z rynien przebiega od Pobiedzisk po Murowaną Goślinę i leży w niej 14 jezior. Inne malownicze rynny to: dolina rzeki Trojanki i rynna Dzwonówki. Najniżej położony punkt w Par-

ku (62 m n.p.m.) znajduje się w dolinie niewielkiego strumienia koło Murowanej Gośliny. Przez tereny Parku przepływają niewielkie cieki wodne, m.in. Trojanka i Owińska Struga stanowiące

dopływy Warty; Dzwonówka - dopływ Małej Welny, oraz kanał Wrónczyński - dopływ Główniej. Środkowa, najwyższej wyniesiona część terenów leśnych jest bezodpływowa. Na obszarze parku znajduje się 27 jezior. Większość, to śródlęgowe jeziora występujące zwykle w rynnach subglacialnych, przeważnie przepływowe, całkowicie otoczone lasami o zarośniętych i często zabagnionych brzegach. Największym na terenie Parku jeziorem jest J. Kołatkowsko - Sęszewskie (78,4 ha).

Specyficzną cechą Parku jest bardzo wysoki udział terenów leśnych, ponad 78% powierzchni. Lasy charakteryzują się dobrze zachowanymi i urozmaiconymi zbiorowiskami leśnymi. Można tu wyróżnić 12 typów siedliskowych lasu. Dominują siedliska boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego. Przez tereny parku przebiegają wschodnie granice naturalnego występowania buka, klona, jawora i brekinii. Na szczególną uwagę zasługuje flora Parku. W runie leśnym występuje reliktowy żywiec dziewię-

ciolistny, lilia złotogłów, wawrzyniec wilczelyko, czerniec gronkowy, a na polanach i niezalesionych stokach wzniesień występują rośliny ciepłolubne np. dziewięcił bezłodygowy, oman wierzbolistny i kosmaty, sasanka łąkowa. Z rzadkich roślin wodnych

i torfowiskowych występują tu m.in. grzybień biały, grąźel żółty, rosiczki, jaskier wielki, kłóc wiechowata. Bogatą faunę lasów reprezentują: jelenie, daniela, sarny i dziki, zające, lisy, borsuki, kuny oraz żyjące w wodach wydry i bobry. Pojawiają się również wędrujące łosie. Tereny Parku oznaczają się dużymi walorami ornitologicznymi. Stwierdzono tu występowanie 134 lęgowych gatunków ptaków. Na uwagę zasługują m.in.: bocian czarny, żuraw, kania ruda, dzięcioł średni, siniaka, orzeł bielik, lerka oraz rzadka dla Wielkopolski muchówka mała.

W Parku jest 5 rezerwatów:

- „Jezioro Czarne” chroni fragment głębokiej rynny polodowcowej z zarastającym J. Czarnym i przyległym torfowiskiem przejściowym;
- „Klasztorne Modrzewie” koło Dąbrówki Kościelnej – obejmuje najstarszy w Wielkopolsce prawie 200-letni drzewostan modrzewiowo-sosnowy z domieszką dębów, buków i brzoź;
- „Las Mieszany” w Nadleśnictwie Łopuchówko chroni drzewostan dębowo-sosnowy rodzimego pochodzenia w wieku blisko 200 lat, z udziałem młodszych buków i grabów;
- „Żywiec Dziewięciolistny” chroni reliktowe stanowisko żywca dziewięciolistnego z fragmentem grądu i podmokłych łąk;
- „Jezioro Pławno” celem rezerwatu jest ochrona rzadkich gatunków roślinności wodnej i torfowiskowej w rynnie jezior: Pławno i Kociołek (Głębozec), torfowisku i fragmentach łąk.

Na szczególną uwagę zasługuje znajdujący się poza granicami Parku Rezerwat „Śnieżycowy Jar”, jedyna na niżu ostoja śnieżycy wiosennej.

W Parku Krajobrazowym Puszcza Zielonka rośnie dużo drzew uznanych za pomniki przyrody. Przede wszystkim są to stare dęby, buki, sosny oraz kasztanowce. Jedyne drzewo o pomnikowych rozmiarach znajduje się w Zielonce.

Opracowanie:
Danuta Śliwa

ATRAKcje TURYSTYCZNE

- Dawny zespół klasztorny cysterek w Owińskach,
- Dawny gród kasztelański Radzim na półwyspie warciańskim,
- Rejowiec wieś potomków Mikołaja Reja z Nagłowic,
- Ośrodek plenerowy poznańskiej Akademii Sztuk Pięknych w Skokach,
- Kościół pielgrzymkowy w Dąbrówce Kościelnej,
- Arboretum w Zielonce,
- Tajemniczy słup drewniany koło Zielonki,
- Ostoja ptactwa wodnego - Stawy Kiszkowski,

- Pałac w Krześlicach,
 - Drewniany kościół w Wierzenicy z kryptą filozofa Augusta Cieszkowskiego,
 - Muzeum Środowiska Przyrodniczego i Łowiectwa w Uzarzewie,
 - Skansen miniatur w Pobiedziskach,
- Ryba Brama III Tysiąclecia nad Jeziorem Lednickim,
 - Rezerwat Śnieżycowy Jar

ŚCIEŻKI EDUKACYJNE

- „Dziewicza Góra” na Dziewiczej Górze,
- „Zbiorowiska roślinne wokół Jez. Zielonka” w Zielonce,
- „Walory przyrodnicze okolic Kiszkowa”.

SZLAKI PIESZE

- **Szlak czerwony:** Czerwonak – Dziewicza Góra – Okoniec – Zielonka – Rejowiec – Skoki; długość 35 km.
- **Szlak czarny:** Skoki /szlak czerwony/ - Skoki /PKS/ - Skoki /PKP/; długość 1,3 km.
- **Szlak niebieski:** Dziewicza Góra – Owińska – Ludwikowo – Tuczo – Zielonka – Głębozec – Sława Wlkp.; długość 37,4 km.
- **Szlak zielony:** Promno – Tuczo – Okoniec – Głębozec – Łopuchowo; długość 43,6 km.
- **Szlak żółty:** Dziewicza Góra – Kicin – Wierzenica – Kobylnica; długość 9,9 km.
- **Szlak czarny:** Owińska /szlak niebieski/ – Owińska /PKP/; długość 3,2 km.
- **Szlak czarny:** Murowana Goślina – Okoniec; długość 6,7 km.
- **Szlak czarny:** Ludwikowo – Mielno; długość 6,3 km

SCHEMAT SZLAKÓW ROWEROWYCH

Szlaki Rowerowe

- Duży pierścień rowerowy (DPR)**
 dł. 51,7 km: Czerwonak, Dąbrówka Kościelna, Sławica, Brzeźno, Pacholewo, Uchorowo, Starczanowo.
- Mały Pierścień Rowerowy (MPR)**
 dł. 35,4 km: Murowana Goślina, Kamińsko, Zielonka, Głęboczek, Wojnowo, Długa Goślina, Kąty, Starczanowo, Murowana Goślina.
- Trasy łącznikowe (promieniste)**
- R-1 dł. 15,5 km:** Owińska, Mielno, Wierzonka, Wierzenia, Kobylnica (PKP), Gruszczyn (Szlak Eurovelo)
- R-2 dł. 21,8 km:** Murowana Goślina, Kamińsko, Tuczno, Jerzykowo, Biskupice.
- R-3 dł. 26,0 km:** Murowana Goślina, Zielonka, Bednary, Krzeslice, Węglewo, Skrzetuszewo, Ryba – „Brama III Tysiąclecia” nad Jeziorem Lednickim.
- R-4 dł. 11,6 km:** Murowana Goślina, Boguszewo, Głęboczek, Dąbrówka Kościelna – bezpośrednią kontynuacją tej trasy jest R-8.
- R-5 dł. 10,9 km:** Murowana Goślina (Przebędowo), Głęboczek, Łopuchowo, Brzeźno.
- R-6 dł. 10,2 km:** Murowana Goślina (Przebędowo), Kąty, Leśniczówka Łoskoń.
- R-7 dł. 11,4 km:** Murowana Goślina, Leśniczówka Starczanowo, Białężyn, Nieszawa.
- R-8 dł. 29,7 km:** Dąbrówka Kościelna, Pawłowo Skockie, Rybno Wielkie, Kiszkowo, Strzetuszewo, Ryba – „Brama III Tysiąclecia” nad Jeziorem Lednickim.

Ważne Adresy

- Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”**
 ul. Nowy Rynek 8, 62-095 Murowana Goślina
 tel.: 061 811 46 83, fax: 061 811 41 41
 e-mail: biuro@puszcza-zielonka.pl, www.puszcza-zielonka.pl.
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego**
 al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
 tel.: 061 854 13 98, fax: 061 854 41 48
 e-mail: zpkww_poznan@hotmail.pl
- Urząd Gminy Czerwonak**
 ul. Źródłana 39, 62-004 Czerwonak
 tel.: 061 812 02 51, fax: 061 812 02 70
 e-mail: info@czerwonak.ug.gov.pl, www.czerwonak.ug.gov.pl
- Urząd Gminy Kiszkowo**
 ul. Szkolna 2, 62-280 Kiszkowo
 tel.: 061 429 70 10, fax: 061 429 70 11
 e-mail: ug@kiszkowo.pl, www.kiszkowo.pl
- Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina**
 ul. Poznańska 18, 62-095 Murowana Goślina
 tel.: 061 812 20 55, 061 812 23 79, fax: 061 812 21 40
 e-mail: gmina@murowana-goslina.pl, www.murowana-goslina.pl
- Urząd Miasta i Gminy Pobiedziska**
 ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska
 tel.: 061 817 70 11, 061 817 70 27, fax: 061 815 44 54
 e-mail: pobiedziska@bazagmin.pl, www.pobiedziska.pl
- Urząd Miasta i Gminy Skoki**
 ul. Ciastowicza 11, 62-085 Skoki
 tel.: 061 892 58 00, fax: 061 892 58 03
 e-mail: sekretariat@skoki.nowoczesnagmina.pl, www.gmina-skoki.pl
- Urząd Miasta i Gminy Swarzędz**
 Rynek 1, 62-020 Swarzędz
 tel.: 061 651 20 00, fax: 061 651 22 11
 e-mail: umig@swarzedz.pl, www.swarzedz.pl

Zdjęcia: Aneta i Arkadiusz Bednarek, Paweł Woźniak;
 Materiały: Danuta Sliwa, Andrzej Billert, Arkadiusz Bednarek;
 Skład i opracowanie graficzne: Paweł Woźniak.
 Wydanie II poprawione.

Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka
 Atrakcje Turystyczne
 Ścieżki Edukacyjne
 Szlaki Piesze
 Szlaki Rowerowe

